

Κώδικας Πολιτικής Παιδικής Προστασίας

A) ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το «Κέντρο Νέων Ηπείρου» (Κ.Ν.Η) είναι μια αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία (ΑΜΚΕ), υπεύθυνη, εκτός των άλλων δράσεων που υλοποιεί, για τη λειτουργία του Κέντρου Φιλοξενίας Ασυνόδευτων Ανηλίκων (Κ.Φ.Α.Α.) «Άγιος Αθανάσιος», το οποίο εδρεύει στο Πέραμα Ιωαννίνων. Στα πλαίσια λειτουργίας του Κέντρου Φιλοξενίας παρέχονται πρωταρχικά και αμετάκλητα η προστασία και η ασφάλεια των ανηλίκων, καθώς επίσης και υπηρεσίες στέγασης, σίτισης, ένδυσης, ένταξης στο κοινωνικό σύνολο, ψυχοκοινωνικής υποστήριξης, συμμετοχής σε τυπική και μη τυπική εκπαίδευση και δραστηριότητες ψυχαγωγικού και εκπαιδευτικού περιεχομένου, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και νομική υποστήριξη. Οι εργαζόμενες/οι και οι νόμιμοι εκπρόσωποι της ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου», έχουν καθήκον να συμπεριφέρονται στους φιλοξενούμενους ανήλικους πάντοτε με αξιοπρέπεια και σεβασμό και να εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την προστασία τους. Για τον λόγο αυτό και για την εξασφάλιση των ανωτέρω, έχει συσταθεί ο Κώδικας Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και ο Κώδικας Δεοντολογίας.

B) ΠΟΙΟΥΣ ΑΦΟΡΑ

Η Πολιτική Παιδικής Προστασίας, σε συνδυασμό με τον Κώδικα Δεοντολογίας των Εργαζομένων της ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου», δημιουργήθηκε για την ρητή κατοχύρωση του σεβασμού των δικαιωμάτων του παιδιού, όπως αυτά εναρμονίζονται με τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (UNCRC, 1989) και δεσμεύει όλους τους

νόμιμους εκπροσώπους της ΑΜΚΕ, το προσωπικό, τον συντονιστή, συμβούλους, εθελοντές, φοιτητές που κάνουν την πρακτική τους άσκηση, καθώς και τους συνεργάτες του Κέντρου Νέων Ηπείρου, οι οποίοι εμπλέκονται στη λειτουργία και το έργο του Κέντρου Φιλοξενίας, να δρουν με γνώμονα τις βασικές αρχές και αξίες που θα πρέπει να διέπουν το έργο και να διασφαλίζουν την προστασία, την ασφάλεια και την προάσπιση του βέλτιστου συμφέροντος, όλων των φιλοξενούμενων ανηλίκων του Κ.Φ.Α.Α.

Η ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου» εφαρμόζει πολιτική μηδενικής ανοχής έναντι οποιασδήποτε μορφής έκθεσης σε κίνδυνο ή/και εκμετάλλευση των φιλοξενούμενων στα προγράμματα που υλοποιεί, συμπεριλαμβανομένων των ανηλίκων, από εκείνους που εργάζονται για ή με την οργάνωση. Η εν λόγω πολιτική επικεντρώνεται στην σκόπιμη ή ακούσια βλάβη που μπορεί να προκύψει εντός της ΑΜΚΕ, στο πλαίσιο των λειτουργιών και/ή των προγραμμάτων που υλοποιεί. Η γνώση και η αποδοχή του Κώδικα Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και του Κώδικα Δεοντολογίας, καθώς και η επακόλουθη της πρόσληψης συμμετοχή σε σχετική εισαγωγική εκπαίδευση, αποτελεί ουσιαστική και αναγκαία προϋπόθεση της πρόσληψης και επιδρά σημαντικά και καθοριστικά στην επαγγελματική δραστηριότητα / απασχόληση όλων των εργαζομένων της ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου», ενώ η δέσμευση τους να συμπεριφέρονται με δεοντολογικό τρόπο, αποτελεί σημαντικό παράγοντα για την παροχή ποιοτικών υπηρεσιών. Όλα τα ανωτέρω πρόσωπα πριν την ανάληψη οποιασδήποτε δραστηριότητας υπογράφουν όλους τους Κώδικες και τα απαιτούμενα έγγραφα, επιβεβαιώνοντας ότι έχουν ενημερωθεί, κατανοήσει, συμφωνήσει και δεσμεύονται να ακολουθούν το περιεχόμενο του Κώδικα Πολιτικής Παιδικής Προστασίας, του Κώδικα Δεοντολογίας και του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας αλλά και των εκάστοτε διαδικασιών, στα πλαίσια λειτουργίας του Κέντρου Φιλοξενίας.

Για την διασφάλιση της εφαρμογής της Π.Π.Π., ο Συντονιστής του Κέντρου Φιλοξενίας και το πρόσωπο αναφοράς / Υπεύθυνος Πολιτικής Παιδικής

Προστασίας (μέλος της επιστημονικής ομάδας) επιφορτίζονται με το έργο της συνεχόμενης παρακολούθησης και εποπτείας όλων των φυσικών προσώπων που έρχονται σε επαφή με τα φιλοξενούμενα παιδιά για την τήρηση των Βασικών Αρχών και όσων προβλέπονται.

Γ) ΣΚΟΠΟΣ

Ειδικότερα, σκοπός του παρόντος εγγράφου είναι να καθορίσει την Πολιτική Προστασίας που εφαρμόζει η ΑΜΚΕ «Κέντρο Νέων Ηπείρου» για την προστασία των παιδιών, τα οποία φιλοξενούνται στα πλαίσια λειτουργίας του Κέντρου Φιλοξενίας, πάντοτε με γνώμονα τις Βασικές Αρχές πάνω στις οποίες εδράζεται η Πολιτική Παιδικής Προστασίας.

Στόχοι της ΑΜΚΕ είναι:

- Η κατοχύρωση, προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων και συμφερόντων των ανήλικων, που διαμένουν εντός του Ελλαδικού χώρου και φιλοξενούνται στο Κέντρο, ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, καταγωγής, πεπιοθήσεων και νομικής κατάστασης των ίδιων, αναγνωρίζοντας το δικαίωμα κάθε ατόμου να είναι ασφαλές στα πλαίσια της ισότητας και της καταπολέμησης πάσης φύσεως διακρίσεων και ρατσισμού.
- Η άμεση προστασία των παιδιών που βρίσκονται σε κίνδυνο.
- Η διασφάλιση και η προώθηση της ευημερίας των παιδιών μέσω των ενεργειών κάθε ενήλικα εμπλεκόμενου στο έργο του Κέντρου Φιλοξενίας.
- Η συνεχής και αδιάκοπη παροχή εξατομικευμένων και εξειδικευμένων υποστηρικτικών υπηρεσιών (*ψυχοκοινωνική υποστήριξη, εκπαιδευτική ένταξη, ψυχοθεραπευτική παρέμβαση, ιατρική φροντίδα κτλ*) για κάθε παιδί.

Δ) ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ

Επιπλέον, οι βασικές αρχές και αξίες που διέπουν την λειτουργία των εγκαταστάσεων είναι πλήρως εναρμονισμένες με τις τέσσερις βασικές αρχές της Διεθνούς Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, ήτοι:

- την αρχή της μη διάκρισης,
- το βέλτιστο συμφέρον όλων των παιδιών,
- την επιβίωση, την ανάπτυξη και την προστασία τους,
- την ελευθερία γνώμης και την ανάδειξη της άποψής τους σε κάθε θέμα που τα αφορά

και πιο συγκεκριμένα επιτάσσουν τα ακόλουθα:

- Απαγορεύεται ρητά οποιαδήποτε μορφή βίας και έκθεσης των ανηλίκων σε κίνδυνο ή εκμετάλλευση.
- Άμεση και συνεχής προώθηση και η προστασία του βέλτιστου συμφέροντος των παιδιών.
- Μηδενική ανοχή στην παιδική κακοποίηση - υποχρεωτική δήλωση των επιβεβαιωμένων ή ύποπτων κρουσμάτων παιδικής κακοποίησης.
- Η προστασία και η ασφάλεια των παιδιών αποτελεί κοινή ευθύνη μεταξύ της οργάνωσης, των εταίρων της και των κοινοτήτων στις οποίες λειτουργεί.
- Οι θέσεις και οι απόψεις των παιδιών και των νέων, χρησιμοποιούνται για την επικαιροποίηση των πολιτικών παιδικής προστασίας και την ανάπτυξη σχετικών προγραμμάτων.

Ε) ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΩΝ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Στο Κ.Ν.Η. πιστεύουμε ακράδαντα ότι η πρόληψη είναι το σημαντικότερο μέτρο αποφυγής οποιουδήποτε περιστατικού, το οποίο μπορεί να προκαλέσει σωματική και ψυχολογική κακοποίηση ή εκμετάλλευση σε κάποιο παιδί. Όλοι οι εργαζόμενοι

του Κέντρου Φιλοξενίας θα πρέπει να γνωρίζουν και να διασφαλίσουν ότι εφαρμόζονται τα κάτωθι:

- I. Δεν επιτρέπεται η ανταλλαγή στοιχείων επικοινωνίας (αριθμός τηλεφώνου, μέσα κοινωνικής δικτύωσης κλπ) μεταξύ εμπλεκόμενων φυσικών προσώπων (που αφορά η παρούσα) και φιλοξενούμενων παιδιών του έργου.
- II. Δεν επιτρέπεται η απομόνωση ενός εμπλεκόμενου φυσικού προσώπου (που αφορά η παρούσα) με κάποιον φιλοξενούμενο παιδί σε χώρο που δε δύναται να υπάρχει οπτική επαφή από τουλάχιστον έναν ακόμα εργαζόμενο και τηρείται κατά το δυνατόν ο κανόνας των δύο ενηλίκων. Στους χώρους συμπεριλαμβάνονται τα δωμάτια των φιλοξενούμενων, τα γραφεία και οι αίθουσες δραστηριοτήτων, καθώς και οι χώροι φύλαξης αντικειμένων και εξοπλισμού. Τα ανωτέρω δεν εφαρμόζονται σε περιπτώσεις που κρίνονται ως έκτακτο περιστατικό, το οποίο θέτει σε κίνδυνο την σωματική ακεραιότητα του παιδιού και την πρόκληση βλάβης ή υφιστάμενου κινδύνου, καθώς επίσης και σε περιπτώσεις όπου η φύση της δραστηριότητας δεν απαιτεί ή δεν διευκολύνει την παρουσία δύο ενηλίκων, όπως συναντήσεις της επιστημονικής ομάδας με τον εκάστοτε ανήλικο, όταν ο τελευταίος ομιλεί την αγγλική ή ελληνική γλώσσα και δεν κρίνεται αναγκαία η παρουσία διερμηνέα ή δεύτερου εργαζομένου στο χώρο, ατομικές συνοδείες σε δημόσιες υπηρεσίες, φορείς κλπ. Κατά τις ανωτέρω περιπτώσεις λαμβάνονται άλλα προληπτικά μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η ασφάλεια του παιδιού. Τέτοια μέτρα περιλαμβάνουν ενδεικτικά την παροχή υπηρεσιών στον καθορισμένο για αυτό το σκοπό χώρο εργασίας και εντός του εργασιακού ωραρίου, με άλλους ενήλικες σε κοντινή απόσταση, την διενέργεια της δραστηριότητας με ανοιχτή πόρτα της αίθουσας εφόσον είναι εφικτό, ή τη χρήση εταιρικών ή δημόσιων μέσων μεταφοράς.
- III. Σε κάθε φιλοξενούμενο ανήλικο οφείλουν οι εργαζόμενοι και το Κ.Ν.Η. να

- παρέχουν όλες τις απαραίτητες προϋποθέσεις για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος ιδιωτικότητας και ασφάλειας εντός του προσωπικού του χώρου (παροχή κλειδαριάς πόρτας δωματίου και ερμαρίου προσωπικών αντικειμένων).
- IV. Απαγορεύεται ρητά η οποιαδήποτε καταγραφή ή και η αναπαραγωγή οπτικοακουστικού υλικού εκτός πλαισίου έργου ή και η, χωρίς επεξεργασία απόκρυψης προσωπικών χαρακτηριστικών, δημοσιοποίηση υλικού προερχόμενου από δράσεις εντός του πλαισίου.
  - V. Οι ανήλικοι θα πρέπει να είναι πλήρως ενήμεροι, να τους γνωστοποιούνται όλα τα απαιτούμενα στοιχεία για τις δράσεις που τους αφορούν και οι οποίες θα πραγματοποιούνται κατόπιν συναίνεσης των ιδίων.
  - VI. Για δράσεις / δραστηριότητες που εμπλέκονται εξωτερικοί φορείς / συνεργάτες, απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η έγγραφη δήλωση τους ότι γνωρίζουν και αποδέχονται τα παραπάνω.
  - VII. Όλα τα εμπλεκόμενα φυσικά πρόσωπα έχουν την υποχρέωση να αναφέρουν οτιδήποτε υποπέσει στην αντίληψη τους και παραβιάζει τους κανόνες Π.Π.Π. και τα δικαιώματα των παιδιών.
  - VIII. Καθ' όλη τη διάρκεια της μέρας το προσωπικό του Κ.Φ.Α.Α. οφείλει να είναι έτοιμο να παρέχει ακρόαση και ασφαλές περιβάλλον σε κάθε ανήλικο που δηλώσει την ανάγκη να εκφράσει οποιοδήποτε προβληματισμό ή δυσφορία και προωθείται / εξασφαλίζεται το δικαίωμα αναφοράς και υποβολής παραπόνων από τους ανήλικους φιλοξενούμενους, βάσει όσων ορίζει ο Μηχανισμός Υποβολής και Διαχείρισης Παραπόνων του Οργανισμού.
  - IX. Το προσωπικό του Κ.Φ.Α.Α. οφείλει να έχει προετοιμασμένο ασφαλές και απομακρυσμένο δωμάτιο από τις υπόλοιπες θέσεις στέγασης, προσβάσιμο και άμεσα ελεγχόμενο από την διεπιστημονική ομάδα, ανά πάσα στιγμή προς χρήση. Δεδομένου αυτού, σε ετοιμότητα πρέπει να βρίσκεται το δωμάτιο απομόνωσης (καραντίνα). Σε περίπτωση που αυτό είναι

κατειλημμένο, το προσωπικό οφείλει να έχει σε ετοιμότητα οποιοδήποτε άλλο βοηθητικό δωμάτιο δύναται να φιλοξενήσει άτομο (δωμάτιο ΑμΕΑ, νοσηλευτήριο) .

- χ. Οι πρακτικές διαδικασίες και τα μέτρα πρόληψης σχετικά με την παιδική προστασία θα υπόκεινται σε τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση, ώστε να διασφαλίζεται η καταλληλότητά τους ανάλογα με τις μεταβαλλόμενες συνθήκες στο πεδίο, να τεκμηριώνεται δεόντως κάθε ζήτημα ή ανησυχία, και να διοχετεύονται οι καλές πρακτικές στον προγραμματισμό δραστηριοτήτων, είτε για καλύτερο μελλοντικό σχεδιασμό είτε για επαναπροσδιορισμό υφιστάμενων δραστηριοτήτων.

Ακόμη, από το σύνολο της διεπιστημονικής ομάδας τηρείται, σε πλήρη εναρμόνιση με την Πολιτική Παιδικής Προστασίας και τον Κώδικα Δεοντολογίας, Πρωτόκολλο Ενεργειών για τη διαδικασία διαχείρισης πιθανού περιστατικού κακοποίησης ή άσκησης βίας όταν ανήλικος φιλοξενούμενος του Κ.Φ.Α.Α. δύναται να είναι θύτης ή θύμα ή ενήλικας εκτός του Κ.Φ.Α.Α, μέλος του προσωπικού/εθελοντής δύναται να είναι θύτης. Ακολουθούνται όλα τα προβλεπόμενα από την εθνική νομοθεσία, κατά περίπτωση, άμεση ενημέρωση και διαδικασία καταγγελίας στις αρμόδιες αρχές, άμεση λήψη μέτρων προστασίας του φιλοξενούμενου θύματος αλλά και των υπόλοιπων φιλοξενούμενων του κέντρου από τον φερόμενο ως θύτη και όλες οι απαραίτητες ενέργειες για την πλαισίωση και υποστήριξη του φιλοξενούμενου θύματος.

Τέλος, όλοι οι ανήλικοι φιλοξενούμενοι ενημερώνονται κατά την άφιξή τους στο Κ.Φ.Α.Α. για την τήρηση της Πολιτικής Παιδικής Προστασίας και εν γένει για τα δικαιώματά τους.

- ☐ Η παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την Παρούσα Πολιτική Παιδικής Προστασίας ή και τον Κώδικα Δεοντολογίας αποτελούν πειθαρχικό παράπτωμα και υπόκεινται σε έλεγχο από το Δ.Σ. της ΑΜΚΕ που δύναται να λαμβάνει τα μέτρα της επίπληξης (προφορικής ή γραπτής), της σύστασης προς συμμόρφωση και της καταγγελίας και λύσης της εργασιακής σύμβασης καθώς και άμεσης ενημέρωσης των αστυνομικών αρχών και κάθε αρμόδιου, όπως προβλέπεται από την εθνική νομοθεσία.
- ☐ Το παρόν εκδόθηκε Σεπτέμβριο 2020
  - 1^η Αναθεώρηση Αύγουστος 2023
  - 2^η Αναθεώρηση Ιανουάριος 2024Τόπος έκδοσης: Ιωάννινα, στην έδρα του Οργανισμού, Καπλάνη 10

ΟΡΙΣΜΟΙ

Παιδί: Ένα παιδί ορίζεται ηλικιακά κάτω των 18 ετών (όπως ορίζονται στη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού).

Νέοι: Νέοι θεωρούνται εκείνοι που ανήκουν στην ηλικιακή ομάδα 15 έως 25 ετών (σύμφωνα με τις βασικές διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας)

Κακοποίηση: Η κακοποίηση λαμβάνεται υπόψη σύμφωνα με την περιγραφή του όρου «κακοποίηση», στους εφαρμοστέους ελληνικούς νόμους και τη σχετική νομολογία, καθώς και στους σχετικούς διεθνείς κανόνες.

Κακοποίηση παιδιού: Η κακοποίηση ή κακομεταχείριση των παιδιών περιλαμβάνει

όλες τις μορφές σωματικής ή συναισθηματικής κακής μεταχείρισης, σεξουαλικής παραβίασης, παραμέλησης ή παραμελημένης φροντίδας ή εκμετάλλευσης για εμπορικούς ή άλλους σκοπούς, η οποία καταλήγει σε συγκεκριμένη ή εν δυνάμει βλάβη που αφορά τη ζωή, την ανάπτυξη και την αξιοπρέπεια του παιδιού, στο πλαίσιο μιας σχέσης ευθύνης, εμπιστοσύνης και δύναμης.

Σωματική κακοποίηση: Ως σωματική κακοποίηση των παιδιών ορίζεται η χρήση σωματικής βίας σε βάρος ενός παιδιού η οποία έχει ως αποτέλεσμα –ή έχει υψηλή πιθανότητα να έχει ως αποτέλεσμα– τη βλάβη στην υγεία του παιδιού, στην επιβίωση, στην ανάπτυξη ή την αξιοπρέπειά του.

Ψυχολογική-συναισθηματική κακοποίηση: Η ψυχολογική-συναισθηματική κακοποίηση περιλαμβάνει πρακτικές όπως ο περιορισμός των κινήσεων του παιδιού, η ταπείνωσή του, η χρήση κατηγοριών, απειλών και εκφοβισμού, η διάκριση εις βάρος του, η γελοιοποίησή του και άλλες μη σωματικές μορφές απόρριψης ή εχθρικής αντιμετώπισης.

Σεξουαλική κακοποίηση: Ως σεξουαλική κακοποίηση ορίζεται η εμπλοκή ενός παιδιού σε σεξουαλική δραστηριότητα την οποία δεν κατανοεί πλήρως και για την οποία δεν είναι σε θέση να συναινέσει ή δεν είναι αναπτυξιακά ώριμο ή παραβιάζει τους νόμους. Τα παιδιά μπορεί να υποστούν σεξουαλική κακοποίηση τόσο από ενήλικα άτομα όσο και από άλλα παιδιά τα οποία, λόγω της ηλικίας τους ή του αναπτυξιακού τους σταδίου, βρίσκονται σε θέση ευθύνης, εμπιστοσύνης ή δύναμης σε σχέση με το θύμα.

Εκμετάλλευση: Η εκμετάλλευση ενός παιδιού αφορά τη χρησιμοποίησή του σε εργασία ή άλλες δραστηριότητες προς όφελος άλλων και εις βάρος της σωματικής ή ψυχικής υγείας, της ανάπτυξης, και της εκπαίδευσης του παιδιού. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει την παιδική εργασία και την παιδική πορνεία.